

**Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки
Кафедра обліку і фінансів**

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної ради
факультету
протокол № 1 від 26 серпня 2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету інформаційних
технологій та економіки
_____/Тетяна ШТЕРМА/
«__» _____ 2025 р.

**СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
«Гроші і кредит»**

Освітньо-професійна програма:	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Галузь знань:	<u>07«Управління та адміністрування»</u> <u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Інформаційних технологій та економіки</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	Гончарук Яна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і фінансів
Профайл викладача	https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/ite-faculty/department-of-accounting-and-finance/#
E-mail:	yanick141516@gmail.com
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Гроші і кредит» дозволяє набути здобувачам знання з фундаментальних положень грошової теорії та кредиту, які знаходяться у тісному зв'язку із практикою організації грошових відносин, механізмів фінансового посередництва та грошово-кредитного регулювання економіки. Оволодіння цим курсом повинне виробити у здобувачів навички практичного використання набутих знань в процесі подальшого вдосконалення свого професіоналізму.

Дисципліна «Гроші і кредит» є складовою навчального плану, нормативною та базовою для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 8 кредитів. Форма підсумкового контролю – диференційований залік та іспит.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни.

Метою вивчення дисципліни - є формування у здобувачів системи базових знань з теорії і практики використання грошей та кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики і розвитку банківської справи.

Завдання дисципліни що мають бути вирішені в процесі викладення курсу «Гроші і кредит» полягають у:

- з'ясуванні сутності, функцій та ролі грошей і кредиту;
- дослідженні механізму функціонування грошової системи в ринковій економіці;
- визначенні закономірностей функціонування валютного ринку, валютної системи, грошового ринку;
- засвоєнні ролі, специфіки та практики використання грошово-кредитної політики центрального банку, напрямів діяльності банків та небанківських фінансових інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення в Україні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Гроші та кредит» є грошова і банківська системи як центральні ланки інфраструктури грошового ринку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність, функції, концепції грошей і кредиту та їх роль у ринковій економіці;
- закономірності та специфіку функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики;
- структуру та практичні засади функціонування грошової системи;
- основи побудови банківської системи та операцій банків;
- закономірності розвитку і функціонування валютного ринку;
- причини та закономірності розвитку інфляційних процесів, а також методи державного регулювання інфляції;
- особливості функціонування та інструментарій небанківських фінансових посередників;
- цілі та основні напрями діяльності міжнародних валютно-кредитних установ.

вміти:

- здійснювати порівняльний аналіз існуючих теоретичних концепцій та теорій грошей та кредиту;
- об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві;
- аналізувати стан та перспективи розвитку системи фінансового посередництва;
- оцінювати вплив грошово-кредитної сфери на соціально-економічні процеси;

- аналізувати процеси, що відбуваються на грошово-кредитному ринку, у тому числі щодо грошово-кредитної політики центробанку;
- використовувати отримані знання у практичній діяльності, зокрема фаховій, а також при здійсненні наукових досліджень.

3. Пререквізити

Вивчення дисципліни «Гроші і кредит» ґрунтується на знаннях освітнього компоненту «Економічна теорія» та взаємопов'язана з дисциплінами «Історія та культура України», «Фінанси».

4. Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності..

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання (ПР)

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР24. Здатність ідентифікувати, аналізувати та запобігати корупційним ризикам у професійній діяльності.

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Сутність і функції грошей

Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки

Тема 3. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм

Тема 4. Грошові системи

Тема 5. Грошовий ринок

Тема 6. Інфляція та грошові реформи

Тема 7. Валютний ринок і валютні системи

Змістовий модуль 2.

Тема 8. Кредит у ринковій економіці

Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку

Тема 10. Центральні банки

Тема 11. Комерційні банки та їх операції

Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.

6. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.

Способи організації пізнавальної діяльності студентів, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп **методів навчання**:

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти.

Методи оцінювання:

- усне опитування - (0-2 бали);
- письмове опитування - (0-2 бали);
- тестування; (0-2 бали);
- презентація результатів виконаних завдань, доповіді; (0-5 балів);
- аналітичні звіти; (0-5 балів);
- розв'язування практичних ситуацій; (0-2 бали);
- отриманий сертифікат з неформального, інформального навчання - (5 балів);
- публікація тез чи статті (5 балів);
- модульна контрольна робота (10 балів)
- підсумковий контроль – диференційований залік (сукупність балів за 2-й семестр), іспит (0-30 балів).

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати неформального та інформального навчання, наукової роботи).

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання студентів. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль у формі заліку проводиться у **другому семестрі**, у формі екзамену – у **третьому семестрі** вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та фахової передвищої освіти	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Залік:

Поточний контроль	Загальна кількість балів
Модуль I	
100	100

Іспит:

Поточний контроль	Іспит	Загальна кількість балів
Модуль I		
70	30	100

Політика академічної доброчесності

Студент зобов'язаний ознайомитися з Положенням про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися. Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. В освітньому процесі студент має виявляти дисциплінованість, ввічливість, доброзичливість, чесність і відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для

осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

7. Література

1. Господарсько-правове забезпечення реалізації грошово-кредитної політики держави на засадах сталого розвитку: монографія / Т. С. Гудіма. Київ: ДУ «Інститут економікоправових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України», 2020. 336 с.
2. Гроші та кредит : навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Ч. 2. Кредит. / І. Л. Шевчук, О. Ставерська, О. В. Жилякова, О. П. Близнюк. – Х. : Видавець Іванченко І. С., 2019– 186 с.
3. Мулик Т. О. Аналітичне забезпечення управління капіталом підприємств / Т. О. Мулик // Економічний простір. – 2023. – № 183. – С. 95-103.
4. Гончарук, Я. М., Жук, І. І., Семенів, Л. В., & Осадчук, М. М. (2025). USE OF FINANCIAL TECHNOLOGIES IN STATE MANAGEMENT OF CASH FLOWS AND BUDGETARY POLICY OF UKRAINE. Scientific Notes of Lviv University of Business and Law, (44), 45-55. Retrieved from <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1524>
5. Штерма Т. В., Гончарук Я. М., Урбанович А. В., Бура М. М. Перспективи інтеграції фінансового сектора України у світовий ринок після війни. Бізнес Інформ. 2025. № 2. С. 392-400. URL: <http://jnas.nbuiv.gov.ua/article/UJRN-0001573808>
6. Яна Гончарук, Ярослав Майор. ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ІЗ ВРАХУВАННЯМ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Чернівці : ЧТЕІ ДТЕУ, 2024. Вип. II (94). Економічні науки. С.126-143 <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2024-2.94.09>
7. Гончарук, Я. М., Осадчук, С. І., & Бура, М. М. (2025). Вплив цифровізації на ефективність фінансового управління в українських банках. Актуальні питання економічних наук, (12). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15611345>
8. Пільник, В. О., Гончарук, Я. М., & Бура, М. (2025). Економічна ефективність підприємницьких стратегій на ринку України. Актуальні питання економічних наук, (14). <https://doi.org/10.5281/zenodo.17035509>
9. Гончарук, Я. М., Лещук, В., & Урбанович, А. (2025). Оцінка ризиків грошово-кредитної політики в умовах макроекономічної турбулентності. Здобутки економіки: перспективи та інновації, (22). <https://doi.org/10.5281/zenodo.17035980>
10. Honcharuk, Y., Leschuk, V., & Urbanovich, A. (2025). INTEGRATING AN ECOSYSTEM APPROACH INTO THE STRATEGIC MANAGEMENT OF INTERNATIONAL COMPANIES. Public Management and Policy, (9)(13). <https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.9.05>

Допоміжні джерела інформації

1. Аудиторська палата України. URL: <http://www.apu.com.ua>
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

3. Державна аудиторська служба України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/index.php?lang=uk>
6. Державна фіскальна служба України. URL: <http://sfs.gov.ua>
7. Кабінет Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
8. Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
9. Міністерство закордонних справ України . URL: <http://www.mfa.gov.ua>
10. Міністерство соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
11. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
12. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>.
13. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://nfr.gov.ua>.
14. Національний банк України. URL: Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
15. Пенсійний фонд України. URL: Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua>.
16. Рахункова палата України. URL: <http://www.acrada.gov.ua/control/main/uk/index>
17. Громадський проект / Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: <http://ibser.org.ua/gromadskyy-proekt>.